

JOAN MARAGALL I GORINA

Aquest il·lustre escriptor, famós com a poeta i com a periodista, membre del nostre INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS des de la fundació de la seva Secció Filològica (any 1911), va néixer a Barcelona, a la casa n.º 4 del carrer de Jaume Giralt, als 10 d'octubre del 1860, i va ésser batejat a la Catedral.

Era fill de pare barceloní i mare sabadellenca, petits industrials que, amb llur esforç i l'ajuda de Déu, arribaren a fer-se importants i constituïren una família allerada, de costums discrets, que, si no es privava del refinament d'assistir a les grans funcions teatrals, amb més goig encara es lliurava tot sovint a esbargiments campestres en un mas de la seva propietat.

Aprenqué les primeres lletres en una escola del carrer de Calderers, regida pel mestre senyor Nicolau, i després ingressà al Col·legi de Sant Isidor, obert aleshores al carrer dels Arcs, on cursà el batxillerat; i sembla que d'aquell temps daten els seus primers assaigs poètics. El cert és que, a l'edat de setze o disset anys, va tenir el goig, que sempre més recordà amb complaença, de veure admesa i publicada per un periòdic una poesia original seva.

Començà la carrera de Lleis a la Universitat barcelonina en iniciar-se el curs del 1879, i l'acabà en finalitzar el del 1884, de manera que encara pogué aprofitar-se de les darreres lliçons que hi donaren els eximis doctors Milà i Fontanals, Planas i Casals i Duran i Bas.

Al 27 de desembre del 1891 contragué matrimoni amb la senyora Clara Noble, motiu pel qual s'installà en domicili a part del dels seus pares, amb els quals fins aleshores havia conviscut. Pels volts d'aquesta mateixa data els seus amics li oferiren, com a obsequi de casament, l'edició del seu primer volum de poesies, que amb aquest simple i genèric lema de *Poesies* fou titulat.

Un any abans, el 1890, als 23 d'octubre, havia entrat a formar part de la redacció del *Diario de Barcelona*, i va col·laborar-hi amb gran llufament fins als 23 d'abril del 1903, en què va separar-se'n per discrepàncies de criteri amb la Direcció, si no mentiren les veus que, sobre el particular,

circularen per aquell temps. Sigui com sigui, n'estigué retret més de dos anys, i dintre aquest període publicà pel seu compte, amb ocasió d'una visita del rei a Barcelona (abril del 1904), un petit opuscle de caràcter polític, titulat *De les reials jornades*, que causà gran sensació. Pel juliol del 1905 reingressà a la redacció del susdit diari, en sortí de nou l'any 1907, i tornà a prendre-hi plaça el 1911, conservant-la fins al dia de la seva mort, sense que sigui fàcil d'aclarir si els intervals de retraïment foren deguts a desacords circumstancials o, simplement, a ganes de repòs per part del nostre poeta, que no gaudia pas d'una salut molt forta.

Mentrestant havia, més o menys, col·laborat a *El Imparcial*, *La Veu de Catalunya*, *El Poble Català*, *La Renaixensa*, *Hojas Selectas*, *Lectura*, de Madrid, *Il·lustració Catalana* i altres.

El seu primer triomf en certàmens públics l'obtingué a l'edat de vint anys, als Jocs Florals de Badalona, on l'any 1881 li fou adjudicada la Flor Natural. Als de Barcelona, hi prengué part, com a mantenedor, els anys 1887, 1903 i 1908, en què pronuncià el «Discurs de gràcies», i, com a poeta concursant, diversos anys; i havent guanyat tres premis ordinaris, fou proclamat Mestre en Gai Saber a 1.º de maig del 1904.

Pertangué a la Societat Econòmica d'Amics del País i a l'Ateneu Barcelonès, d'on fou nomenat president a 1.º de juliol del 1903, i n'obrí el curs amb una notable dissertació. Sembla estrany que un escriptor de tant de prestigi no hagués format part de l'Acadèmia de Bones Lletres, però cal advertir que, entre l'ideari del poeta i el que dominava en aquella culta entitat, hi havia divergències que ho feren impossible.

Havia gustat, ja directament, ja per mitjà de traduccions, les grans obres poètiques de la literatura universal, i rebé albiradores influències dels clàssics grecs (*La vaca cega*, *Nausica*) i d'altres mestres més moderns, per exemple, a través del francès, la dels italians dels segles XVI i XVII (*Eridon i Amina*); però la més forta la degué al romanticisme, que durant la joventut del nostre poeta vibrava encara per Europa amb una força d'idealitat i un encomanadís entusiasme, dels quals difícilment es faran compte els que no els hagin viscut.

L'any mateix de la seva mort donà a llum el seu darrer volum de poesies, titulat *Seqüències*.

Havia fet viatges per França, Itàlia i Espanya; passà temporades, més o menys llargues, a París, Marsella, Pau, Lourdes, Cauterets, Madrid i a diversos punts d'Andalusia i país basc. De Catalunya, n'havia visitats molts d'indrets, i havia estiuejat amb la seva família a Sant Joan de les Abadesses, Olot, Camprodon, Castellterçol, Blanes i Caldetes.

Tingué, del seu únic matrimoni, tretze fills, que tots el sobrevisqueren; va veure la velledat dels seus pares, quasi octogenaris; i morí, relativament jove (51 anys i 2 mesos), a Barcelona, rodejat de la seva família i cristia-

nament resignat i sacramentat, en el seu domicili, casa n.º 79 del carrer d'Alfons XII, als 20 de desembre del 1911. En fi, amb nombrós acompanyament d'amics i admiradors que recordaven, enyorosos, el seu bondadós caràcter i els seus talents, foren portades ses mortals despulles al cementiri de Sant Gervasi, que era el de la seva barriada, en el qual reberen sepultura.

La seva traducció dels *Himnes Homèrics* fou publicada, després de la seva mort, per l'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS.

De les seves *Obres Completès* es féu una edició l'any 1912, i se n'inicià una altra l'any 1929, que comprendrà el seu epistolari.

J. R. I O.